

ЖАНРОВИ ОСОБЕНОСТИ НА ПРОСТРАННОТО ЖИТИЕ

Клас: 8. ____

Име: _____

Дата: _____

Задача 1. От детство до прослава

Прочетете внимателно откъса от пространното житие. Попълнете таблицата, като изберете цитати, които показват ключови моменти от живота на светията и напишете каква функция изпълнява тази част от текста в житийния разказ.

Част от живота	Цитат от текста	Функция на текста
Детство		
Юношество		
Подвизи		
Смърт		
Прослава		

Задача 2: Роля на житието

Запишете кратки отговори или ключови думи:

1. Как житието изгражда образа на светията?

2. Кои моменти и действия на светията показват възпитателната цел на текста?

3. Можем ли да сравним светията с герой от днешно време? Кой и защо?

Литература

8 клас

4. Как жанровите особености на пространното житие помагат за въздействието върху читателя?

Задача 3: Проверка на усвоеното

Посочете

1. Три жанрови характеристики на пространното житие:

- _____
- _____
- _____

2. Една функция на пространното житие:

- _____

Откъс от „Пространно житие на Методий“

Блаженият Методий произхождаше по бащина и майчина линия не от прост, а от много добър и почтен род, известен преди всичко на Бога, а след това и на царя и на цялата Солунска област, което личеше и от външния му вид. Първенците, които го обичаха още от детинството му, водеха с него достойни разговори. Най-сетне царят, като узна за неговите способности, даде му да управлява славянско княжество — като че ли предвиждаше, бих казал аз, че ще го изпрати за учител и пръв архиепископ на славяните, та да изучи всичките им обичаи и постепенно да ги обикне.

Като прекара в това княжество много години и видя много смутове и престъпления в този живот, той замени стремежите си към мрачните земни дела с небесни мисли; защото не искаше да смуцава благородната си душа с неща, които не пребивават вечно. Като намери сгоден случай, той се освободи от княженството и като отиде в Олимп, където живеят свети отци, подстрига се, облече черна греха и се повинуваше покорно, като изпълняваше напълно цялото монашеско правило и се занимаваше усърдно с книгите. Когато се появи някакъв случай, царят изпрати братя му Константин у хазарите и той го взе със себе си на помощ. Защото там имаше юдеи, които много хулеха християнската вяра. А Методий рече: „Готов съм да умра за християнската вяра“ и не прояви непослушание, а отиде и помагаше като слуга на по-малкия си брат, като му се подчиняваше.

Тогава те не посмяха да откажат нито на Бога, нито на царя — според думите на апостол Петра: „Бойте се от Бога, почитайте царя“, но като изслушаха височайшото слово, отгадоха се на молитва заедно с други, които бяха със същия дух като тях. И тогава Бог яви на Константин славянските писмена и той, като устрои буквите и състави евангелската беседа, пое пътя към Моравия, взимайки и Методия. Методий отново започна покорно да се повинува и да служи на Философа и да поучава заедно с него. По всички пътища той изпаднаше от дявола в много напасти: по пустите места — сред разбойници, по морето — в бурни вълнения, по реките — в ненадейни пясъчни плитчини, та да се изпълнят и с него апостолските думи: „Беги от разбойници, беги по море, беги по реки, беги от лъжебратя; в трудове и мъки, често в бдения, често в глад и жажда“... След това, като остави настрана всичкия житейски шум и като възложи всичките си грижи на Бога, най-напред постави от своите ученици двама свещеници, добри скорописци, и преведе бързо от гръцки език на славянски всичките библейски книги в пълнота, с изключение на Макавеите, в продължение на шест месеца, започвайки от месец март до двадесет и шестия ден на месец октомври.

На Цветница, когато се бяха събрали всички люде, Методий влезе в църквата и макар и немощен, изрече благословения за царя, за княза, за духовниците и за целия народ и каза: „Пазете ме, деца, до третия ден.“ Така и стана. На третия ден на разсъмване той рече: „В твоите ръце, Господи, предавам духа си“ и почина в ръцете на свещениците в шестия ден на месец април, индикт трети, в шест хиляди триста деветдесет и третата година от сътворението на целия свят (885 г.).

Учениците му го поставиха в ковчег, отгадоха му подобаващи почести, като отслужиха погребална служба на латински, гръцки и славянски, и го положиха в съборната църква. Той се присъедини към отците си и към патриарсите, пророците, апостолите и мъчениците. Събра се народ от без числено множество, хора, които го изпроводиха със свещи, плачейки за добрия учител и пастир: мъже и жени, малки и големи, богати и бедни, свободни и роби, вдовици и сираци, чужденци и туземци, недъгави и здрави — всички оплакаха оногова, който беше всичко за всички, за да спечели всички.